

ŠESTI DAN V PORUŠENI MAKEDONSKI PRESTOLNICI

Včeraj še 14 sunkov, toda brez žrtev Nadaljuje se čiščenje ruševin

Do včeraj zjutraj je število smrtnih žrtev znašalo 840 - Pomoč ponesrečencem prihaja nenehno z vlaki, tovornimi avtomobili in letali iz vse Jugoslavije in iz inozemstva - Potrebni so šotori, v katerih bo prebivalstvo čakalo, da se popravi manj poškodovana poslopja in zgradijo solidne stanovanjske barake

BEOGRAD, 31. — V Skopju so bili novi potresni sunki, pri čemer so se porušili še drugi razmajani zidovi. Od 14. ure včeraj do 7. ure davi je bilo 14 sunkov. Eden od teh je imel jakost pete stopnje Mercallijeve lestvice, ostali pa četrte in tretje stopnje. Človeških žrtev ni bilo. Od petka do davi je bilo skupno 179 potresnih sunkov.

Danes so javili, da so do sedaj potegnili izpod ruševin 840 trupel. Danes so posebna letala trosila na razvaline različne vrste sredstva, medtem ko so začeli cepiti prebivalstvo ter pripadniki reševalnih skupin proti tetanusu in tifusu. Danes so potegnili izpod ruševin še drugih 24 trupel.

Vsa Jugoslavija je zastavila vse ljudske in materialne sile za pomoč katastrofalno ponesrečenemu Skopju. V tej strašni nesreči se je pokazala izredna solid-

oskrbo otrok in ostalega prebivalstva. S kamioni in z vlaki prihaja nenehno potrebni material, delavske skupine in delovne brigade odhajajo, da bi ponesrečencem pomagale pri naporih za normaliziranje življenja.

V petih dneh so delovni kolektivi po vsej državi zbrali čez 3 milijarde dinarjev. Pri tem ni izostala nobena republika, nobena občina, nobeno mesto in nobena vas. Iz Srbije, ki je najbližja Makedoniji, so poslali prvi dan ogromne količine materiala in veliko število ljudi. Pomoč iz Hrvaške in drugih republik in nastajajoča Srbija. Poleg že odposlane pomoči razmišljajo števil-

na podjetja o organizaciji posebnih skupin in o pošiljanju materiala za graditve objektov, v katerih bo prebivalstvo Skopja stanovalo. Neko podjetje bo zgradilo v Skopju novo osnovno šolo in bo štipendiralo makedonske študente. Lesno industrijsko podjetje iz Zavidovičev v Bosni bo izdelalo 3.000 stanovanj v Skopju. Lesno industrijsko podjetje v Lescovcu (Srbija) pa bo vso svojo proizvodnjo usmerilo za pomoč Skopju.

V samem Skopju nadaljujejo čiščenje ruševin, predvsem železniške postaje, hotela «Makedonija», ruševin na Trgu Svobode in v naselju Karpos, ki je najbolj prizadeto. Francoska specializirana skupina, ki je še danes nadaljevala delo, je končala raziskovanje porušene stavbe. Člani skupine trdijo, da so svojo nalogo opravili, ker po njihovem mnenju ni pod ruševinami več živih ljudi. Člani posebne komisije krožijo po mestu in označujejo vsa poslopja, ki jih bo potrebno porušiti, in tista, ki jih bo mogoče še popraviti, toda teh je zelo malo.

Zaradi preprečevanja nalezljivih bolezni se je tudi danes nadaljevalo obvezno preventivno cepjenje prebivalstva in reševalnih skupin. Hkrati so začeli s pranjem proti komarjem in muham.

Do danes so evakuirali okrog 10.000 otrok od 7. do 14. leta starosti. Število odraslih ljudi, ki odhajajo iz Skopja, pa je bilo danes precej manjše. Meščani, ki so se trenutno preselili v razna sosedna mesta, se bodo vrnili v predmestje Skopja, kjer bodo stanovali pod šotori. V samem mestu namreč ni ostal nihče. Ljudje stanujejo pod šotori, katerih pa seveda niso primanjkuje. Računa se, da si bo pod šotori uredilo začasna bivališča 80.000 do 100.000 ljudi, kjer bodo ostali, dokler ne bodo zgrajene potrebne barake, in dokler ne bodo popravljene tiste maloštevilne stanovanjske hiše v mestu, ki so manj poškodovane. Široka akcija za popravilne takih poslopj se bo v kratkem začela.

Republiške ustanove so že začele svoje delo in sicer pod šotori. Izvršni svet Makedonije je pod šotori, ki razpolaga le z maloštevilnimi mizami. Seveda se ne more govoriti o normalnem poslovanju ustanov, ker nekaj takih v sedanjem položaju ni mogoče. Vendar pa so številni namočeni v samem mestu, kjer skrbijo, da bi se življenje čimprej normaliziralo. Predvideva se, da se bodo razne republiške ustanove preselile v bližnja mesta, dokler ne bo zgrajeno novo Skopje.

Tudi pomoč iz inozemstva se vedno nenehno prihaja. Pomoč pošiljajo ne samo vlade posameznih držav, temveč tudi podjetja in posamezniki. Nekateri primeri take pomoči so že ganljivi. Neka študentka je poslala kot svoj prispevek dragocen kamen in sporočila, da je bila edina dragocina stvar, ki jo je našla v hiši ter dodala, da ji je žal, ker se more dati več.

Zveza avstrijskih sindikatov je poslala 200.000 avstrijskih šilingov, štajerska deželna vlada pa 50.000 šilingov. Komunistična partija Avstrije je poslala svoj prispevek preko Rdečega križa. Madžarska mladinska organizacija je poslala 20.000 madžarskih forintov. Skupina poljskih inženirjev in tehnikov je ponudila brezplačno svojo pomoč. Iz Zahodne Nemčije je odšlo več kamionov in vagonov z raznim po-

trebnim materialom. Pomoč so nakazali tudi florentinski župan La Pira in nekatera velika italijanska podjetja, kot npr. FIAT. Ignis in druga. Številna podjetja z vsega sveta, ki so bila v poslovnih zvezah z Jugoslavijo, so prav tako ponudila svojo pomoč. Neko podjetje iz Milana je sporočilo, da bo prevzelo v oskrbo večje število otrok. Iz Brazilije bodo poslali 200 vreč kave.

Dve danski letali sta pripeljala danes kondenzirano mleko, kavo in volnene odeje; dve letali iz Švedske pa sta pripeljala šotore in sanitetski material. Sudanska vlada je poslala 5.000 funtov. Iz Velike Britanije so poslali hrano za dojenčke. Številne sindikalne organizacije z vsega sveta so sporočile Zvezi sindikatov Jugoslavije, da so poslale in da še vedno zbirajo pomoč za Skopje. Iz Maroka je prispelo prvo letalo, ki je pripeljal sladkor.

Številna letala z raznimi živili bodo prispela jutri. Mednarodna ustanova za pomoč otrokom je naslovila na vse svoje članice poziv, naj pošljejo pomoč v Skopje. Temu pozivu so se že odzvale Norveška, Anglija, Italija, ZDA, Francija, Švedska in Svica. Vse te države bodo poslale pomoč v hrani, v opremljenosti in v šole.

Razne organizacije Rdečega križa so prispevale 2 milijona švicarskih frankov, zupanstvo mesta Zuericha je poslalo ambulantni avtomobil. Večje število švicarskih državljanov pa se je prijavilo za prostovoljno delo pri čiščenju ruševin. S ponesrečenci v Skopju sočustvujejo vsi Francozi, tako da se lahko reče, da je akcija za pomoč zajela vso Francijo.

SPOROČILO SKGZ

Preko 5 milijonov lir zbranih za ponesrečence

Jugoslovanskemu Rdečemu križu izročenih 22 zavojev zdravil

Zgoraj: Predstavnik SKGZ (desno) izročata generalnemu konzulu SFRJ R. Janhubi (levo) ček za 3.843.000 lir, ki so bile nabrane v zbirališču SKGZ na Tržaškem in Goriskem do 12. ure v torek 30. t.m. — V sredini: Osrednji zbirni center v Ul. Geppa 9 v Trstu.

Včeraj popoldne je zastopnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze predal Rdečemu križu v Sežani 22 zavojev zdravil, ki so bila zbrana na tržaškem osrednjem zbirnem centru in v drugih zbirališčih. Predstavnik jugoslov. Rdečega križa so se za predana zdravila — med katerimi so v znatni meri antibiotiki — pristožno zahvalili in zagotovili, da bodo v najkrajšem času dostavljena v Skopje.

Nabirna akcija na Tržaškem in Goriskem se nadaljuje in do včeraj je skupna vsota naborne denarja presegla pet milijonov lir.

V osrednjem zbirnem centru v Trstu veliko številcev požrtvovalnih mladincev sortira prinesena oblačila, odeje, hrano in druge potrebščine, da bodo pripravljena za odpremo.

Prosimo, da Tržačani, ki nameravajo darovati oblačila in podobno, po možnosti blago prinesejo sami v osrednji zbirni center v Ul. Geppa 9; le v primeru, da tega ne morejo storiti sami, naj telefonirajo na št. 31-119.

SKGZ

Pomožna postaja za transfuzijo krvi za ranjence pri potresu v Skopju

Segni in Luebke včeraj v Dachau Velik odmev Fanfanijevega govora

Zasedanje glavnega odbora KD se je sinoči nadaljevalo pozno v noč in kaže, da ostra polemika med strujami še ni zaključena

MUENCHEN, 31. — Predsednik republike Segni je prispel danes zjutraj v Muenchen, kjer ga je sprejel na letališču predsednik Zvezne nemške republike Heinrich Lübke. Po intenzivnem kosilu v Muenchen, sta oba predsednika ob 16. uri popoldne odstopavala v Dachau. V njunem spremstvu so bili zunanji ministri Piccioni, predsednik bavarske deželne vlade Goppel in drugi italijanski in nemški osebni. Na hitri avtobusni postaji sta se oba predsednika srečala s kardinalom Lercarom, ki je bil svedčanstvo blagoslovil temeljni splošni italijanski žrtvam nacizma in prebral poslanico papeža Pavla VI. Nato je Segni prigljal spominsko svetilko, ki jo je templa sam daroval.

V imenu «Volontari della libertà» je govoril gen. Cantaluppi in svoj govor zaključil z željo, da bi se hrib Leitenberg nekega dne imenoval «Regina pacis». Sledil je govor predsednika Segnija, ki je podprl zlasti navzočnost predsednika Luebkeja pri tej svečanosti, ker pomeni, da enemu od italijansko ljudstvo dokončno skupno obsoja tisto žilostno preteklost, ter da se s strinjanjem generacij zagotovi boljša bodočnost. Nato je govoril predsednik Luebke, ki je zlasti poudarjal, da «mi ostajamo služni na čast žrtvam» ter končno zaželel, da bi se ustvarila nova Evropa, ki bi bila »Evropa pomiritev med narodi».

Po svečanosti sta se oba predsednika vrnila v Muenchen, kjer sta se udeležila večerje, ki jo je Segni in Luebkeju ter njunima soprogramu priredil predsednik deželne bavarske vlade Goppel. Med večerjo so bile med gostiteljem in gostom izmenjavne zdravice. Jutri dopoldne bo Segni odstopoval v Bonn, kjer bo nadaljeval z uradnim obiskom v Zahodni Nemčiji.

Včerajnji Fanfanijev izredno ostri in polemični govor na zasedanju glavnega odbora KD je imel v vsem današnjem italijan-

skem tisku zelo velik odmev. Kot je bilo pričakovati, ga demokratski tisk hudo napada in trdi, da je zašel celo bolj na levo od samega Nennija ter da se je postavil na stališče Lombardija, ker ne odobrava znamenitega sporazuma v Camillucci.

Okrog tega sporazuma se je vrtil tudi ves potek današnjega zasedanja glavnega odbora. Danes so govorili: Zaccagnini, predsednik demokristjanske poslanske skupine, dorotejski prvak minist. Colombo, «notabile» in znan demokristjanski desničar minister Andreotti, poleg njih pa tudi voditelji levih struj, in sicer: vladnijske struje Donat Cattin, fanfanijevski prvak Forlani ter levičar Graneli.

Politično resolucijo pa je predložil samo Scelba v imenu svojega glajuskega centrista, ki je odločno usmerjena proti politiki levega centra. Današnje zasedanje je bilo doslej najdaljše ter

(Nadaljevanje na 2. strani)

Konferenca o veliki Malaji

MANILA, 31. — Davi se je začela tristranska konferenca na vrhu, na kateri razpravljajo o veliki Malaji. Na konferenci sodelujejo predsednik Sukarno, malajski ministri predsednik Rahman in filipinski predsednik Macapagal ter zunanji ministri treh držav. Po seji je filipinski predsednik prebral skupno sporočilo, ki pravi, da so Sukarno, Rahman in Macapagal poudarili solidarnost med treh držav. Sporočilo dodaja, da so trije državni odobrili sporazum, ki so ga prejšnji mesec podpisali njihovi zunanji ministri. Obvestili so tajnika OZN, da so na svojem sklopu in mu sporočili določbe sporazuma glede delovanja Združenih narodov na ozemljih Bornea. Jutri bo nova seja in konferenca se bo verjetno zaključila v soboto.

Rahman je nočjo izjavil, da je Malajo pripravljena dopustiti, da OZN odloči, kako naj se prebivalstvo britanske Bornea izre-

Razgovori med predstavniki Iraka in Kurdov

LONDON, 31. — V arabskih diplomatskih krogih v Londonu se je zvedelo, da so se baje včeraj začeli razgovori v nekem kraju v irakem Kurdistanu med predstavniki osrednje iranske vlade in delegati kurdskega osvobodilnega sveta. Razgovorjajo se predvsem o ustavitvi sovražnosti, da bi zatem obnovili pogajanja za rešitev spora. Bagdadsko vladno zastopata baje minister za obrambo in notranji minister, oba pa sta v Iraku.

Dr. Lillia predsednik Argentine

BUENOS AIRES, 31. — Kandidat ljudske radikalne zveze dr. Arturo Lillia je bil danes izvoljen za novega predsednika Argentine. Za podpredsednika je bil izvoljen kandidat iste stranke Carlos Perette.

Fron diza izpuščen

BUENOS AIRES, 31. — Bivši argentinski predsednik Arturo Frondizi je bil danes izpuščen. Nedavno je Frondizi v intervjuju izjavil, da se sicer ne odpušča predsedniškemu mestu in da je še vedno zakoniti predsednik, vendar pa ne namerava ovrniti delovanja novega predsednika ter je novemu predsedniku ponudil pomoč s svojimi izkušnjami.

ZDA, Anglija in Francija podpirajo Portugalsko

Odklonile so glasovanje za resolucijo, ki poziva na konec zločinske politike v kolonijah - Razprava o rasni diskriminaciji v Južni Afriki

NEW YORK, 31. — Varnostni svet OZN je odobrili z osmimi glasovi in tremi vzdržanimi (ZDA, Francija in Velika Britanija) nekoliko spremenjeno resolucijo o friskih in azijskih držav, ki poziva Portugalsko, naj takoj prizna pravico do samoodlobe in neodvisnosti prebivalstva na ozemljih, ki so pod njeno oblastjo, ter naj nujno sprejme ukrepe, da se razloži, v kateri smeri se razvijajo te države. Varnostni svet je tudi odobrili resolucijo, ki poziva vse države, naj takoj prenehajo dobavljati Portugalski kakršnokoli pomoč, ki bi omogočala nadaljevanje zatiranja omenjenega prebivalstva, ter naj sprejmejo vse ukrepe, da se prepreči prodajanje in dobav-

Brazilijska, Japonska, Vzhodna Nemčija in Izrael bodo podpisale moskovski sporazum

Zahodnonemška vlada vztraja na negativnem stališču - Harrimanove izjave

WASHINGTON, 31. — Predstavnik Bele hiše Salinger je sporočil imena senatorjev in vladnih funkcionarjev, ki bodo spremljali Deana Ruska v Moskvo, kamor bo odpoval v petek, da podpisše tristransko pogodbo o delni prekinitvi jedrskih poskusov. Med spremljevalci bodo predsednik zunanje-političnega odbora v senatu Fulbright, predsednik pododbo- za za razorožitev senator Humphrey, ravnatelj agencije za nadzorstvo nad oboroževanjem William Foster, stalni predstavnik ZDA v OZN Stevenson, bivši poslanik v Moskvi Thompson in Arthur Dean, ki je bil več let načelnik ameriške delegacije pri razgovorih o razorožitvi.

Iz Londona pa javljajo, da bo angleškega zunanjega ministra spremljal v Moskvo tudi Edward Heath. Parlamentarni tajnik angleškega ministrstva za znanost je izjavil, da Velika Britanija nima namena delati podzemeljske jedrske poskuse.

Danes so še druge države sporočile, da nameravajo podpisati moskovski sporazum. Med temi so Brazilija, Japonska, Izrael in Vzhodna Nemčija.

Predsednik vzhodnonemškega državnega sveta Walter Ulbricht je pridružil Vzhodni Nemčije napovedi na seji ljudske skupščine. Izjavil je, da pomeni sporazum uspeh za socialistično družino in za vse sovražnike atomskega oboroževanja. Dodal je, da bi se morali obe Nemčiji pri-

brava. Končno je Harriman izjavil, da bo za nenapadno pogodbo med NATO in varšavskim paktom potreben soglasen sporazum med vsemi članicami atlantskega zavezništva. Tudi če ne bi bilo nemogoče najti sistema za pogajanja o tem brez Francije, je Francija izredno važna država in se more predpostaviti, da bi se pridružila takemu paktu, če bi se ustvarili taki pogoji, ki bi prinesli mir v vso Evropo.

Fekinski tisk objavlja danes z ogromnimi naslovi čez celo stran vsebino izjav kitajske vlade proti moskovskemu sporazumu. Omenja, da izjava naštevajo naslednje predloge: 1. Vse države sveta, ki imajo atomsko orožje ali ne, naj slovesno izjavijo, da se obvezujejo, da ne bodo uporabljale takega orožja ter da ga ne bodo izvažale ali uvažale, izdelovale ali kopile ali preizkušale. Obvežjo naj se, da bodo uničile vse jedrsko orožje, ki ga imajo, in prav tako tudi vozila za prevažanje tega orožja, da bodo uničile centre za raziskovanje, za preizkušanje in izdelovanje takega orožja.

2. V pričakovanju uresničitve šestih smotrov, predlaga Kitajska naslednje ukrepe: A. — Odstranitev vseh vojaških oporišč in tudi jedrske oporišča na tujih ozemljih in odstranitev vsega jedrskega orožja ter sredstev za prevažanje tega orožja.

B. — Ustanovitev brezatomnega področja v Aziji in na Pacifiku, ki bi zajemalo zlasti ZDA, Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Japonsko; ustanovitev podobnih področij v Srednji Evropi in v Latinski Ameriki.

C. — Prepoved izvažanja in uvažanja v kakršni koli obliki jedrskega orožja ter tehničnih informacij, ki bi služile za izdelovanje tega orožja.

D. — Ustanovitev vseh jedrskih poskusov, vključno podzemeljskih.

3. Sklicala se bo konferenca predsednikov vlad vseh držav sveta, ki naj razpravlja o omenjenih ukrepih in ki naj postopoma izvede prepoved in popolno uničenje jedrskega orožja.

DANES

Med pripravami za svečanost podpis moskovskega sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov so včeraj še druge države sporočile, da nameravajo sporazum podpisati. Med temi so Brazilija, Japonska, Izrael in Vzhodna Nemčija. Po znamenitem de Gaulleovem stališču, ki ga je zavzel proti moskovskemu sporazumu, je zaenkrat, da zahodnonemška vlada ne kaže nobene pripravljenosti, da bi se sporazumu pridružila. Po večerjanih izjavah se pa so sporočili, da se bodo »posvetovali z zavezniškimi najbrž zaradi tega, ker je vzhodnonemška vlada sporočila svojo privolitve v sporazum. V Pekinu pa kaže, da je napad na sporazum dosegel vrh, ki izjavo, ki jo pekinški tisk objavlja z ogromnimi naslovi čez vso stran. V izjavi je rečeno, da vodi SZ politiko povezovanja z imperializmom, da se upre socializmu, in se posebej, da se povezuje z ZDA, da se postavi proti Kitajski, da je SZ izvršila »preobrat na 180 stopinj« glede jedrske razorožit-

ve: da nova pogodba «ni zmaga politike imperializma», temveč kapitulacija pred ameriškim imperializmom. Značilno je tudi, da kljub svoji izjavi, da se de Gaulle »zamu sicer ne pridruži, da ga pa kljub temu odobrava, je včeraj Harriman dejal, da bi se Francija vendarle pridružila pogotbi med NATO in varšavskim paktom, če bi se ustvarili taki pogoji, ki bi prinesli mir v vso Evropo.

Iz Londona pa je prišla spodbudna vest, da je parlamentarni tajnik ministrstva za znanost izjavil, da Velika Britanija nima namena delati podzemeljskih jedrskih poskusov.

V New Yorku je Varnostni svet OZN odobrili resolucijo, ki poziva Portugalsko, naj takoj prizna pravico do samoodlobe in neodvisnosti prebivalstva na ozemljih, ki so pod njeno oblastjo. Resolucija poziva vse države, naj takoj prenehajo dobavljati kakršnokoli pomoč, ki bi omogočala nadaljevanje zatiranja prebivalstva.

